

Dossier: veiligheid op elektrische installaties in een onderwijsomgeving

1. Situering

Om de wettelijke voorschriften in verband met elektrische installaties, nl. het art. 47 en art. 266 van het AREI, te implementeren in onze onderwijsomgeving dienen we te voldoen aan het volgende:

- Beheersing elektrische risico's en na opleiding attestering BA4 (gewaarschuwde)/BA5 (vakbekwame)
- Aanstellen/bevoegd installatieverantwoordelijke
- Aanstellen/bevoegd werkverantwoordelijke
- Inventariseren werkzaamheden in de school
- In kaart brengen volledige elektrische installatie en risicoanalyse
- Keuring of herkeuring door een externe dienst voor technische controle (keuringsorganisme of EDTC)
- Opmerkingen EDTC wegwerken

In dit dossier hebben we het voornamelijk over de eerste 4 punten: de bevoegdheden, werkzaamheden en de opleiding.

De opleiding 'Veiligheid op elektrische installaties' als voorbereiding op de attestering BA4/BA5 kan zowel intern als extern gevolgd worden. Dankzij het programma "Teach the teachers" van FOD WASO en het departement Onderwijs konden we reeds 7 personeelsleden van het GO! laten opleiden en attesteren als Teacher. De teachers vormen samen met een centrale werkgroep de trekker van het pilootproject dat de interne opleiding in het GO! aanbiedt en lokale ondersteuning biedt. Op die manier blijft de kostprijs voor de vorming van ons personeel betaalbaar en kan het flexibel, op locatie, georganiseerd worden door en voor eigen medewerkers.

Het uitgangspunt van de opleiding is dat een goede veiligheidsopvoeding essentieel is in het leerproces van de leerling en als school moeten we hier een goed voorbeeld van zijn. Dit kan enkel gebeuren indien een **goede infrastructuur** aanwezig is en indien er **goede veiligheidsroutines** bestaan.

Om te starten maken we een duidelijk onderscheid tussen:

- ✚ Bevoegdheid BA4/BA5
 - Hiërarchische lijn;
 - Structuur: werken aan elektrische installaties.

- ✚ Risicobeoordeling van de elektrische installaties
 - Onder welk(e) net(ten) wij werken;
 - Keuring van de elektrische installatie;
 - Gebouwgebonden elektrische installatie;
 - Elektrische oefeninstallatie van de didactische werklokalen.

- ✚ Wettelijke bepalingen
 - Algemeen reglement voor de arbeidsveiligheid (ARAB);
 - Welzijnswet op het werk (Wet van 4 augustus 1996);
 - Codex over het welzijn op het werk;
 - Algemeen reglement op de elektrische Installaties (AREI);
 - Koninklijk Besluit van 4 december 2012 onderzoek naar de criteria m.b.t. minimale voorschriften inzake veiligheid van elektrische installaties op arbeidsplaatsen.

2. Taken en bevoegdheden BA4/BA5

1.1. Taken van de hiërarchische lijn (Codex art. 13)

1. Voorstellen en adviezen formuleren aan de werkgever/directeur in het kader van het dynamisch risicobeheersysteem.
2. Ongevallen en incidenten die zich op school hebben voorgedaan onderzoeken en maatregelen voorstellen om ze in de toekomst te voorkomen.
3. Effectieve controle uitoefenen op de arbeidsmiddelen, de collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen en de gebruikte stoffen en preparaten, om onregelmatigheden vast te stellen en de nodige maatregelen te nemen.
4. Tijdig het advies inwinnen van de diensten voor preventie en bescherming op het werk.
5. Controleren of de taken zo worden verdeeld, dat ze worden uitgevoerd door personen die de daartoe vereiste bekwaamheid hebben en de vereiste opleiding en instructies hebben gekregen.
6. Waken over de naleving van de instructies die met toepassing van de wetgeving inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk moeten worden verstrekt.
7. Zich ervan vergewissen dat de werknemers de inlichtingen die ze met toepassing van de wetgeving bedoeld onder punt 6 gekregen hebben, goed begrijpen en in praktijk brengen.
8. Het onthaal van elke beginnende werknemer organiseren en een ervaren werknemer aanduiden om die te begeleiden. Het door de werkgever aangeduid lid van de hiërarchische lijn dat instaat voor het onthaal, tekent onder zijn naam een document waaruit blijkt dat hij/zij in het kader van

zijn/haar taken bedoeld onder punt 6 en 7, de nodige inlichtingen en instructies heeft verstrekt over het welzijn op het werk.

1.2. Taak van de werkgever

De werkgever voorziet in de nodige opleidingen en zorgt, na een risicoanalyse, voor de nodige middelen om een correct beleid rond veiligheid van elektrische installaties op de campus te kunnen voeren. Na een risicobeoordeling worden de hiaten opgenomen in het globale preventieplan. Afhankelijk van de urgentie van hiaten worden in overleg actieplannen uitgewerkt. Eventuele levensbedreigende situaties (rechtstreekse of onrechtstreekse aanraking) worden die **onmiddellijk** aangepakt.

De werkgever heeft de taak om te bepalen wie welke bevoegdheden krijgt en baseert zich hiervoor op:

- kennis, bekwaamheid
- ervaring
- gevolgde opleiding
- de risico's verbonden aan de elektrische installatie

De werkgever van een scholengroep is de algemeen directeur. Hij/zij kan de directeurs mandateren voor het uitschrijven van de bevoegdheidsattesten.

1.3. Aanstelling en bevoegdheden van de installatieverantwoordelijke en de werkverantwoordelijke voor de gebouwen

De werkgever stelt schriftelijk een installatieverantwoordelijke aan. Is er niemand schriftelijk aangesteld, dan wordt de werkgever als installatieverantwoordelijke beschouwd. De werkgever kan dit delegeren aan de directeurs. Zij kunnen samen met de leden van de hiërarchische lijn een installatieverantwoordelijke aanstellen.

De installatieverantwoordelijke is verantwoordelijk voor het uitbaten van de elektrische installatie van de onderwijsinstelling(en). Hij moet de keuringen aanvragen en opvolgen, info geven bij werkzaamheden en de schema's up-to-date houden. Hij beslist ook wanneer een elektrische installatie spanningsloos of opnieuw onder spanning gebracht wordt.

Het vormingsaanbod bevat ook voor de installatieverantwoordelijke een opleiding 'beheersing van risico's' BA4.

De werkverantwoordelijke is aangeduid om de leiding over de werkzaamheden op zich te nemen.

1.4.BA5

✓ **Algemeen**

Van de BA5 of vakbekwame werknemer wordt verwacht dat hij de gevaren, verbonden aan de uit te voeren werkzaamheden, zelf kan inschatten en de maatregelen kan bepalen om de daaruit voortvloeiende specifieke risico's te elimineren of tot een minimum te beperken.

Het personeelslid met een attest BA5 zal de opsomming maken van de hiaten en zal zorgen voor specifieke opleidingen voor de geattesteerde, de risicoanalyse van de elektrische installatie, de risicoanalyse van de werken, het toezicht op een correct beleid rond de werken aan de elektrische installaties op de campus, in samenspraak met de installatieverantwoordelijke.

✓ **BA5 Labo elektriciteit / didactische lokalen elektriciteit: leerkrachten**

De leerkracht moet door de werkgever vakbekwaam (BA5) verklaard worden voor die installatie waarop of waaraan hij werkzaamheden uitvoert of laat uitvoeren .

Een **vakbekwame** leerkracht die les of onderricht geeft in een labo/didactisch lokaal is op dat moment installatieverantwoordelijke binnen zijn domein. De school zorgt voor een veilige werkomgeving voor de leerlingen en brengt de nodige signalisatie aan in verband met het spanningsloos werken van de leerlingen. De arbeidsmiddelen worden opgesteld en gebruikt volgens de vooropgestelde leerplandoelstellingen.

Het is uiterst belangrijk dat de risico's herleid worden naar een aanvaardbaar niveau (cf. hoofdstuk 5).

1.5.BA4: Leerkrachten (BaO), MVD-personeel en poetspersoneel

Bij het toekennen van bekwaamheden aan personen en het verlenen van de codificatie van "gewaarschuwd" of BA4-geattesteerde worden onderstaande personen aangeduid:

- personen die voldoende (schriftelijk) onderricht werden over de elektrische risico's verbonden aan de hen toevertrouwde werkzaamheden: bijvoorbeeld een leerkracht van een basisschool die als het nodig is (kortsluiting, overbelasting, isolatiefout, ...) in het laagspanningsbord moet schakelen, een onderhoudswerkman die soms lampen vervangt, een schoonmaakster die het ICT-lokaal reinigt,...
- personen die tijdens de hen toevertrouwde werkzaamheden aan de elektrische installatie permanent bewaakt worden door de vakbekwame persoon (BA5), worden als BA4 (gewaarschuwd) beschouwd.

1.6. Werken met derden

De werkgever van externe bedrijven zal zorgen voor de attestering, de opleiding van zijn personeel en de codificatie van de bekwaamheden.

De werkgever van de onderwijsinstelling is verantwoordelijk voor het aanreiken van de nodige documentatie:

- technisch dossier
 - schema's
 - risicoanalyse
 - procedure voor het werken aan elektrische installaties
- situatieschets infrastructuur

Het is echter aan te raden om voor extern schoonmaakpersoneel zelf een opleiding te organiseren. Opgelet: externe personeelsleden die door hun werkzaamheden aan of in de omgeving van elektrische installaties komen, mogen enkel gebouwen schoonmaken en onderhouden als ze - naast de opleiding - de nodige instructies hebben gekregen.

3. Structuur: Veiligheid op elektrische installaties BA4/BA5

Wie is aansprakelijk? Wie is verantwoordelijk?

In haast alle gevallen is de werkgever aansprakelijk, verantwoordelijk in strafrechtelijke zin is steeds een fysisch persoon.

De aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid van de leerkracht kan gevolgen hebben als die een fout maakt, gevolgen op disciplinair of strafrechtelijk vlak.

De financiële gevolgen van een ongeval bij een leerling zijn haast nooit voor de leraar, ook de betaling van de boete niet. De IM (inrichtende macht) is immers als werkgever aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een personeelslid. De werkgeversaansprakelijkheid en de verzekeringspolis van de school omvatten de

specifieke 'onderwijzers' aansprakelijkheid van de leraar. De burgerlijke gevolgen van de aansprakelijkheid komen ten laste van de verzekeraar van de burgerlijke aansprakelijkheid van de school.

Daarom is het belangrijk dat de betrokken leraar door een goed eigen verslag kan aantonen dat hij preventief risicobeheersing toepast in zijn lesvoorbereidingen: kennis van procedures, instructies aan leerlingen, instructies opvolgen: toezicht,... Ten slotte moet de leerkracht bij het geven van opdrachten rekening houden met de bekwaamheid van de betrokken leerlingen op het vlak van veiligheid en met hun vorderingsniveau.

4. Schematisch overzicht van de opleidingen Veiligheid op elektrische installaties BA4 / BA5

Wie?	Wat?	Hoe? Syllabus: documentatie, PPT	Vorbereiding in de school van de geattesteerde lesgever	Vorbereiding in de scholengroep van de geattesteerde lesgever	Vorbereiding in een scholengroep zonder geattesteerde lesgever
Voor alle doelgroepen van de vakopleiding Elektrische installaties BA4	Een praktisch en theoretisch gedeelte gegeven door een erkende trainer (momenteel zijn er vijf trainers erkend door FOD WASO)	Afhankelijk van de doelgroep (zie tabel 2)	Toelichting door de trainer en de bevoegde preventieadviseur op het college van directeurs Tijdens eerstvolgende bijeenkomst van college van directeurs De algemeen directeur/ directeur moet toestemming geven over inhoud, planning van de cursus. Lokale organisatie: lesgever en directeur (geeft dienstvrijstelling aan de lesgever)	Lokale organisatie: met de bevoegde preventie- adviseur en de trainer. De algemeen directeur geeft toestemming. De erkende lesgever wordt vrijgesteld van dienst of geeft de les tijdens zijn vrije tijd . In dat geval worden de kosten terugbetaald mits er een contract opgesteld werd met dienst Contractueel personeel van het GO!	Lokale organisatie: met de bevoegde preventieadviseur en een trainer Op vraag van de algemeen directeur van die scholengroep De erkende lesgever wordt vrijgesteld van dienst of geeft de les tijdens zijn vrije tijd (tegen vergoeding). Alle sessie gegeven in het schooljaar 2015- 2016 worden terugbetaald mits er een contract opgesteld werd met dienst Contractueel personeel van het GO!
Voor alle doelgroepen van de opleiding BA4	Organisatie module Eerstehulpver- lening +- halve dag les, gegeven door geattesteerd lesgever van	- Teksten van de erkende lesgever - PowerPoint presentatie van de lesgever - Attest voor de deelnemer (wordt ter plekke gemaakt en afgegeven)	Toelichting door de lesgever en de bevoegde preventieadviseur op het college van directeurs. De algemeen directeur/ directeur moet toestemming geven over inhoud, planning en vergoeding van de lesgever. De geattesteerde lesgever van de school wordt betrokken bij de lokale organisatie.	Organisatie van deze module mits de algemeen directeur toestemt. Organisatie van deze module mits directeur akkoord gaat om dienstvrijstelling te geven aan de cursisten. Lokale organisatie: met bevoegde preventie- adviseur en geattesteerde lesgever van de scholengroep.	Lokale organisatie: met bevoegde preventieadviseur en een erkende lesgever. De algemeen directeur moet toestemming geven. De organisatie van deze module kan starten indien de directeur akkoord gaat om dienstvrijstelling te geven aan de cursisten. Een geattesteerde lesgever wordt betrokken bij de lokale organisatie.

Doelgroep	Onderdelen van de opleiding	Inhoud van de syllabus: documentatie, PowerPoint.	Uitvoering in de school van de trainer	Uitvoering in de scholengroep van de trainer	Uitvoering in een scholengroep zonder geattesteerde trainer
BA4 - Schoonmaakpersoneel - en hun hiërarchische lijn	<u>Theorie</u> in de voormiddag: - 1,5 u PowerPoint - 1,5 u rondgang <u>EHBO</u> in de namiddag (+- 3 uur)	- PowerPoint-presentatie - Info EHBO - PowerPoint-presentatie - Standaardattest opleiding eerste hulpverlening	Realisatie opleidingen ten laatste in: 2015 Realisatie opleidingen ten laatste in: 2015	Realisatie opleidingen ten laatste in: 2016 Realisatie opleidingen ten laatste in: 2016	Realisatie opleidingen ten laatste in: 2016 Realisatie opleidingen ten laatste in: 2016
BA4 - MVD-personeel - leerkrachten BaO (+- 2 personen per school waar geen werkman aanwezig is) - Installatieverantwoordelijken	<u>Theorie</u> in de voormiddag: - 1,5 u PowerPoint - 1,5 u rondgang <u>EHBO</u> in de namiddag (+- 3 uur)	- PowerPoint-presentatie - Handboek Kluwer (goede praktijken) - Info EHBO - PowerPoint-presentatie - Standaardattest Opleiding eerste hulpverlening	Realisatie opleidingen ten laatste in 2015 Realisatie opleidingen ten laatste in 2015	Realisatie opleidingen ten laatste in 2016 i.s.m. GO! nascholing Realisatie opleidingen ten laatste in: 2016	Realisatie opleidingen ten laatste in 2016 i.s.m. GO! nascholing Realisatie opleidingen ten laatste in: 2016
BA5 - leerkrachten elektriciteit-elektronica'	<u>Theorie</u> : VM, NM, VM	- Powerpoint-presentatie - Handboek Kluwer (goede praktijken) - Opmaak risicoanalyse van eigen omgeving (werkplaats)	Organisatie van de opleidingen : vanaf 2015		

		per proef) - Modelkast elektriciteit - Procedure werken aan elektriciteit			
	<u>EHBO</u> : NM	- Info EHBO - PowerPoint-presentatie - Standaard-attest opleiding eerste hulp-verlening			
BA5 - leerkrachten Lassen	<u>Theorie</u> : VM, NM, VM <u>EHBO</u> : NM	Nog te bespreken in de werkgroep - Info EHBO - PowerPoint-presentatie - Standaard-attest opleiding eerste hulp-verlening			
BA5 - Andere leerkrachten, bijvoorbeeld schilderen/carrosserie	Nog te bespreken in werkgroep met bevoegde pedagogisch begeleider/adviseur	Nog te bespreken in de werkgroep		Bij voorkeur 3 verschillende locaties per groep, verspreid over heel Vlaanderen en Brussel. Nog uit te werken met de pedagogisch begeleider/adviseur	

5. Risicobeoordeling van de elektrische installaties

5.1. Onder welk(e) net(ten) werken wij?

Het **elektriciteitsnet** is het stelsel van elektrische leidingen dat wordt gebruikt om elektriciteit te transporteren van de elektriciteitscentrales naar de eindgebruikers (in dit geval de onderwijsinstelling), en tussen centrales onderling (bijvoorbeeld: het labo). Het net is onder te verdelen in:

- hoogspanningsnet, een netwerk van elektrische geleiders voor het transport van elektriciteit vanaf elektriciteitscentrales naar onderstations. Dit net voert doorgaans spanningen van ca. 10 kilovolt tot honderden kilovolt.
- laagspanningsnet, een netwerk van elektrische geleiders voor het transport van elektriciteit vanaf onderstations naar eindgebruikers. Dit net voert een spanning van 230V.
- aardverbindingssystemen
- TT, TNC, TNS,...

5.2. Keuring van de elektrische installaties

Elke elektrische laagspanningsinstallatie moet goedgekeurd worden door een erkend keuringsorganisme. Een keuringsattest is vijf jaar geldig.

Een hoogspanningsinstallatie moet elk jaar gekeurd worden. Daarnaast moet de eigenaar van de hoogspanningsinstallatie periodiek (om de drie maanden) een visuele inspectie door een bevoegd persoon laten uitvoeren.

Voor de controle van de elektrische installaties werd eveneens een onderscheid gemaakt tussen de oude en de nieuwe elektrische installaties. Elke elektrische installatie, zowel een oude als een nieuwe, moet aan een gelijkvormigheidsonderzoek onderworpen worden (bij de eerste indienstelling). Nadien wordt elke laagspanningsinstallatie periodiek door een EDTC gecontroleerd. De periodiciteit wordt bepaald door het AREI.

De oude elektrische installaties (die dateren van vóór 1983) moeten tegen ten laatste 1 januari 2014 onderworpen worden aan een eerste conformiteitsonderzoek (conformiteitsonderzoek volgens de bijlagen vermeld in het K.B. van 4 december 2012 of volgens het AREI).

5.3. Gebouwgebonden elektrische installaties

- Geactualiseerde elektrische schema's
- Verslag uitwendige invloedsfactoren (AREI art. 19)
- Risicoanalyse
- Keuringsverslag van een erkend organisme
- Geen indienstellingsverslag (eerste keuring = conformiteitsverslag)

5.4. Elektrische oefeninstallatie van de didactische werklokalen (leeratelier, praktijkklas) of labo

- Geactualiseerde elektrische schema's
- Risicoanalyse

- Indienststellingsverslag
- Verslag uitwendige invloedsfactoren

6. Wettelijke bepalingen

6.1. Algemeen reglement voor de arbeidsveiligheid (ARAB)

6.2. Wet over het welzijn op het werk (wet van 4 augustus 1996)

6.3. Codex over het welzijn op het werk

6.4. Algemeen reglement op de elektrische Installaties (AREI)

De voornaamste algemene wettelijke voorschriften inzake de elektrische installaties zijn te vinden in het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (AREI). Dit AREI werd ingevoerd bij koninklijk besluit van 10 maart 1981. Het is van toepassing op de elektrische installaties die na 1 oktober 1981 of na 1 oktober 1983 in werking werden gesteld. Het geeft een reeks beschermingsmaatregelen tegen de effecten van elektriciteit en bevat bovendien voorschriften in verband met de keuze en de aanwending van elektrische leidingen.

In dit reglement worden ook de maatregelen uiteengezet die door de personen moeten worden nageleefd. Bovendien legt het de specifieke voorschriften vast in verband met bepaalde oude elektrische installaties.

▼ Toepassingsgebied

Dit uit 277 artikelen bestaande reglement werd bij koninklijk besluit van 2 september 1981 toepasselijk verklaard op:

- de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijk ingedeelde inrichtingen;
- de inrichtingen waar personeel tewerkgesteld wordt in de zin van artikel 28 van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming (ARAB).

Het AREI is van toepassing op alle nieuwe elektrische installaties en alle belangrijke uitbreidingen van bestaande elektrische installaties:

- sinds 1 oktober 1981, in elke inrichting waar personeel tewerkgesteld wordt en die niet over een bevoegde elektriciteitsdienst beschikt;
- sinds 1 januari 1983, in elke inrichting waar personeel tewerkgesteld wordt en die wel over een bevoegde elektriciteitsdienst beschikt.

Bij de uitbouw van de elektrische installatie maakt men een onderscheid tussen drie spanningsgebieden, die onderscheiden technische eisen stellen. Het gaat om: de zeer lage spanning, de laagspanning en de hoogspanning.

De reglementering wil voornamelijk bescherming bieden tegen de volgende risico's:

- elektrische schokken;
- thermische invloeden;
- overstromingen;
- overspanning;
- spanningsdalingen
- biologische effecten van elektrische en magnetische velden;
- besmettingsrisico's;
- risico's te wijten aan beweging.

Wat het risico op elektrische schokken betreft, wordt een onderscheid gemaakt tussen rechtstreekse en onrechtstreekse aanraking. Bij rechtstreekse aanraking door omhulsel, isolatie of verwijdering. Tot gewone ruimten heeft iedereen toegang, tot ruimten van de elektrische dienst hebben enkel gewaarschuwde personen toegang en tot exclusieve ruimten van de elektrische dienst hebben enkel bevoegde personen toegang.

Bij onrechtstreekse aanraking kan men zich actief beschermen via bijvoorbeeld een automatische stroomonderbreking of door aardverbindingen. Passieve bescherming is ook mogelijk, bijvoorbeeld door isolatie en scheiding van stroombanen.

De thermische invloeden hebben betrekking op brandwonden, brand en ontploffingsgevaar. De beschermingsmaatregelen worden vastgesteld naargelang van de aard van de goederen, de bouwmaterialen, de structuur van het gebouw en de ontruiming bij een noodgeval.

De overstromen hebben betrekking op een mogelijke overbelasting of vormen van kortsluiting. Overspanning heeft betrekking op de stroombanen en kan het gevolg zijn van atmosferische omstandigheden. De spanningsdaling betekent dat de elektrische stroom plots wegvalt. In dat geval mag het bijvoorbeeld niet mogelijk zijn de machine onmiddellijk terug op te starten.

Als er gewerkt wordt aan ondergrondse leidingen of als er lijnen of kabels worden geplaatst, moet men eveneens bijzondere voorzieningen treffen die o.a. betrekking hebben op kleurcodes, buizen, geleiders, verbindingsdozen e.d.

Bij de keuze en ingebruikneming van elektrische machines en materieel moet men rekening houden met uitwendige invloeden, zoals de temperatuur, water, mechanische belasting, trillingen e.d. Bij het aansluiten van een toestel moet men ervoor zorgen dat er een veiligheidsonderbreking is (bijvoorbeeld een noodstop), dat het toestel functioneel bestuurd wordt (zodat het niet ongewild kan starten), dat het toestel geaard is en dat de stopcontacten aangepast zijn.

Als er aan een elektrische installatie werken worden uitgevoerd, moet er duidelijke signalisatie zijn en gelden specifieke procedures voor het werken onder spanning, die strenger zijn dan voor werken die buiten spanning worden uitgevoerd.

Voor men een elektrische installatie in dienst stelt, moet een erkend organisme een gelijkvormigheidsonderzoek uitvoeren. De conclusies van dit onderzoek worden opgetekend in een proces-verbaal, waaraan het nodige gevolg moet gegeven worden. Dit organisme is eveneens belast met het uitvoeren van periodieke controles.

6.5. Koninklijk Besluit van 4 december 2012 onderzoek naar de criteria

Het nieuwe koninklijk besluit van 4 december 2012 betreffende de minimale voorschriften inzake veiligheid van elektrische installaties op arbeidsplaatsen werd op 21 december 2012 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Dit besluit bevat regels in verband met:

- de risicobeoordeling en de te nemen preventiemaatregelen;
- de werkzaamheden aan elektrische installaties;
- de bekwaamheid en opleiding van en instructies voor de werknemers om risico's te vermijden tijdens de uitvoering van de opdrachten waarmee zij belast zijn;
- het technisch dossier dat de elektrische installatie beschrijft en dat door de werkgever moet samengesteld en bewaard worden.

De tekst van het KB vindt u in de module Regelgeving:

Koninklijk besluit van 4 december 2012 betreffende de minimale voorschriften inzake veiligheid van elektrische installaties op arbeidsplaatsen (PDF, 171 KB)

Deze bepalingen zijn gelijk aan de bepalingen die waren opgenomen in de vorige reglementering (het koninklijk besluit van 2 juni 2008 betreffende de minimale voorschriften inzake veiligheid van bepaalde oude elektrische installaties op arbeidsplaatsen, opgeheven door het koninklijk besluit van 4 december 2012).

Hieronder lichten we de belangrijkste verschillen met de vorige reglementering toe.

v *Toepassingsgebied*

Het koninklijk besluit van 4 december 2012 is van toepassing op alle elektrische installaties op arbeidsplaatsen. Het vorige koninklijk besluit (2 juni 2008) daarentegen gold enkel voor de oude elektrische installaties. Voor een beter begrip heeft men ervoor gekozen om het begrip 'oude elektrische installaties' in het nieuwe koninklijk besluit op te nemen en te definiëren.

✓ ***Technische uitvoering van de elektrische installaties***

Voorts bepaalt het nieuwe KB dat de uitvoering van elke elektrische installatie ten minste aan de bepalingen van het AREI moet voldoen. Voor de oude elektrische installaties werd evenwel nog in de mogelijkheid voorzien om af te wijken van de minimale voorschriften betreffende de uitvoering van de installatie. De oude elektrische installaties mogen voor de uitvoering ervan voldoen aan de voorwaarden die vermeld staan in Bijlage I. In deze bijlage werd de inhoud van de afdeling IV van het vorige koninklijk besluit van 2 juni 2008 overgenomen.

✓ ***Controle van de elektrische installaties door een erkend organisme***

Ook voor de controle van de elektrische installaties werd een onderscheid gemaakt tussen oude en nieuwe elektrische installaties. Elke elektrische installatie, zowel oud als nieuw, maakt het voorwerp uit van een gelijkvormigheidsonderzoek en een periodieke controle die plaatsvindt met dezelfde frequentie als deze bepaald in het AREI. De oude elektrische installaties worden bovendien onderworpen aan een eerste controle die ten laatste op 1 januari 2014 moet worden uitgevoerd. Bij deze controle gaat men na of de oude elektrische installaties overeenstemmen met de bepalingen van Bijlage I.

✓ ***Overgangsbepalingen***

Ten slotte werd ook in een aantal overgangsbepalingen voorzien.

Elke oude elektrische installatie moet uiterlijk op 31 december 2014 voldoen aan de bepalingen van de afdeling II (betreffende de risicoanalyse en de preventiemaatregelen) en uiterlijk op 31 december 2016 aan de bepalingen van de artikelen 8 en 9 (betreffende de uitvoering van de elektrische installatie).

Wat de bepalingen van de artikelen 8 en 9 betreft, is het de werkgever echter toegestaan om de termijn met maximum 2 jaar te overschrijden mits een gedetailleerd uitvoeringsplan wordt overgelegd dat met advies van de preventieadviseur en het Comité is opgesteld.

In de periode waarin de elektrische installaties nog niet voldoen aan de bepalingen van de artikelen 8 en 9, moeten ze wel blijven beantwoorden aan de bepalingen van het ARAB.

Bron:

- www.werk.belgie.be (FOD WASO – Welzijn op het werk)